

HAGERI KIRIK

EELK Hageri Lambertuse koguduse infoleht, juuni 2013, nr. 19

Lehes:

**Esikülje lugu koguduse õpetajalt
Hageri kihelkonnapäevad 2013
Sõprussuhted Nilsiäga jätkuvad
Värskendusreis Nilsiässe
Mees kristliku elutarkusega
20-aastane Lambertus
Hageri koguduse raamatukogu**

**Uus koguduse nõukogu
EELK jagas tunnustust
Saku uudised
Eeskujuks Norra uued kirikud
Koguduse kroonika 2013/1
Suveõhtud oreliga 2013
Kogupere ristsõna lahendus**

Usuaasta(d) on alanud

Jüri Vallsalu

Advendiaja alguses A.D. 2012 kuulutas peapiiskop Andres Pöder Tallinna Toomkirikus välja usuaasta. Piiskoplik nõukogu oli varem otsustanud kaks järgnevat aastat nimetada usuaastaks. Sarnaselt meiega peetakse usule pühendatud aastat veel nii mõneski teises sõsarkirikus.

Kui aga kirik kutsub üles usuaastat pidama, siis on päris oluline täpsustada, mida sellega mõeldakse, sest üks iga meie jumalateenistus ja muu vaimulik tegevus kiriku juures ole ju seotud usuga.

Iga kampaania, nii ka see, on mõeldud ikka millelegi väga olulisele tähelepanu juhtimiseks. Oluliste asjadega on meie elus tihti nii, et me arvame end neist küllaldaselt teadvat ja samas saame ikka üllatuda, kui tuttavad asjad avavad end täiesti uue nurga alt. Usuaasta(d) on meile antud võimalus tulla usuga seotud põhiväärtuste juurde ja neid uuesti avastada. Need aastad on ka omamoodi ettevalmistuseks Eesti aladele paavst Innocentius III poolt Maarjamaa nime andmise 800. aastapäeva tähistamisele 2016.aastal.

Usuaastaks on Eesti Evangeelses Luterlikus Kirikus juba planeeritud terve rida erinevaid ettevõtmisi, millega antakse nendele aastatele reaalse sisu. Samas on antud ka üleskutse kogudustele, luua võimalusi usu teemadele uuesti ja värskel viisil

Lähenemiseks. Meil kõigil on siin oma osa anda.

Üks oluline teema, mille kindlasti usuaastaga liidaksin, on jumalateenistustel osalemine. Leerilastele on antud soovitus leerikursuse jooksul käia vähemalt viiel jumalateenistusel. Tavaliselt siis, kui sellise teate leerilastele esitan, toob see endaga küllaltki tuntava emotsiooni. Kõik on arvestanud oma ajaga ja ka jumalateenistustel osalemine nõuab aega, pealegi veel meie vaba aega. Nii mitmedki leerilapsed on aga hiljem tõdenud, et nad tegelikult jumalateenistusest ei teadnud seni õieti midagi. Nad arvasid teadvat aga ei teadnud, isiklik kogemus puudus. Üks jumalateenistus või ka kord aastas kirikus käimine sellist kogemust ei anna. Tõele au andes ka viis korda jumalateenistusel käia on vähe. Alles siis, kui oleme aasta või paar peaaegu igal pühapäeval jumalateenistusel käinud, suudame ehk tegelikult otsustada asjade väärtuse üle endi jaoks. Julgen tunnustada, minu harjumus ja vajadus jumalateenistustel osalemiseks kujunes välja aastatega.

Usu aluseks on Sõna, teadmatus saab aluseks olla vaid ebausule. Usuaastaga pandi EELK-s alus uuele traditsioonile, anda leerilastele isiklik pühakiri - leeripiibel. Leeripiibel on uue piiblitõlkega ja väga korraliku kõitega, milles on igale leerilapsele ka pühendus oma koguduse poolt. Selles projektis on olnud EELK-le abiks Espoo Toomkogudus ning Soome ja Eesti Piibliseltsid.

Hageri koguduses tegime usuaastal algust veel ühe ettevõtmisega, loodetavasti päris olulise ja ka inimeste jaoks meeldivaga. Me hakkasime koguduse poolt õnnitlema Pereraadios eakaid koguduseliikmeid. Pereraadios just sellepärast, et tegemist on kristlikke väärtushinnanguid esilhoidva raadiojaamaga. Paraku, nende õnnitlemistega seoses puutume kokku ka meie jaoks ebamugavate teemadega. Meie eesmärk ja soov on õnnitleda kõiki koguduse nimekirjas olevaid eakaid inimesi. Siiski julgeme õnnitlused siduda ainult eelneva aasta liikmeannetajate nimekirjaga. Küsimus ei ole sugugi mitte rahas, vaid me tahame olla kindlad, et need inimesed keda õnnitleme, elavad, et nende perekonnanimed on õiged ja me teame, kus nad elavad. Seega õnnitluste juures saab ääretult oluliseks eelduseks inimeste aktiivne side kogudusega ja igaaastane mäрге oma kohalolekust.

Lõpetuseks laenan ühe mõtte peapiiskopi üleskutsesest: "Usuaastal ei pääse me mööda küsimustest, milline koht on usul minu elus? Kas mu mõtted, sõnad ja teod on kooskõlas minu usuga? Kuidas annan ma tunnistust oma usust kaasinimestele ja Jumalale? "

Jah, tänapäeval rõhutatakse rohkem otsustamist kui vastutust. See, millistena me aga usku ja kirikut oma elus kogeme, ei sõltu niivõrd teiste otsustest kui meie endi vastutusest.

Hageri kihelkonnapäevad 2013

Sigrid Põld

Käesoleval aastal möödub 25 aastat esimesest Hageri kihelkonnapäevast, mis korraldati 1988. aasta juunis. Paljud ehk mäletavad seda päeva, kui korraldati pidulik rongkäik rahvamaja juurest kogudusemaja juurde, mille seinal avati pidulikult tahvel Hageri Haridusseltsi asutamise mälestuseks. 1987 oli möödunud asutamisest 80 aastat ja tegelikult oli plaan pidada kihelkonnapäev juba sel aastal, ent mitmel erineval põhjusel lükati see aasta võrra edasi ja ehk nii oligi parem. 1987 poleks veel julgetud välja tulla sini-must-valge lipuga ning ilmselt ei olnud aeg veel küps. Tänaased kihelkonnapäevad olid rõõmurohked.

Reedel 14. juunil toimus Hageri rahvamajas ajalookonverents „Ümber suure ilma.“ Eesmärk oli tutvustada Hageri kihelkonnaga seotud isikuid, kelle tegevus on neid viinud laia maailma. Neid inimesi, kellest rääkida, on palju rohkem, kui mahutab ühepäevane konverents. Välja valiti aga need isikud, kellel on käesoleval aastal mõni ümmargusem tähtpäev.

Hageri kihelkonnaga on seotud kuulus perekond Krusenstern. Lohu mõisahärra oli Otto Wilhelm von Krusenstern, kelle vend elas Hagudi mõisas. Venna perre sündis hilisem kuulus Vene ümber maailma rändur admiral Adam Johann von Krusenstern. Tema ümbermaailma reisist möödus käesoleval aastal 210 aastat ning talle oli pühendatud konverentsi esimene ettekanne. Samuti oli rahvamajas üleval Mahtra muuseumist laenatud näitus Krusensterni reisist.

Teine ettekanne tutvustas Philipp Jakob Karelli tegevust. Tema perekond oli seotud Ruila ja Haiba mõisaga. Philipp õppis arstiteadust Tartu Ülikoolis ja „sattus“ Peterburi, kus tegi võimsat karjääri, saades ühel hetkel keisri perekonna ihuarstiks. Ta

oli nii keiser Nikolai I kui Aleksander II ihuarstiks. Ettekanne järel tekitas kõige rohkem lisaküsimusi Karelli kuulus piimadiiet, mille vajalikkus räägiti põhjalikult lahti, kuid ei soovitatud omal käel katsetamiseks ette võtta.

Konverentsi kolmas ettekanne tutvustas väga põgusalt Hageri koguduse ja kiriku viimase 300 aasta tegemisi ja toimetamisi. Toon siin mõned märksõnad, mis kõlama jäid. Õpetaja Joachim Nicolaus Wilcken oli see, kes pidas kolm aastat jumalateenistusi Sutlema mõisas, kui uut kirikut ehitati. Tema osales ka esimese eestikeelse Piibli tõlkimisel, tõlkides Vana Testamendi Habakuke raamatu. Teine õpetaja, kellest palju räägiti oli David Friedrich Ignatius. Hageris oli ta tööl 1792-1834. Tema ajal ehitati palvemaja. Hilisemast koguduse ajaloost sai märgitud veel uue kiriku rajamine 1892 ning Konstantin Adolf Thomsoni persooni ilmestavad värvikad lood. Kuna aega oli liiga vähe, et teemadesse pikemalt süüvida, jäigi ettekanne pisut pealiskaudseks, aga annab kindlasti võimaluse seda teemat mõni teine kord käsitleda.

Päeva teises pooles võis kuulda Hageri kihelkonnaga seotud kunstnike lugusid. Lohu mõisahärra juures elas mõnda aega kunstnik Gottlieb Welté, kelle imekaunid maalingud kaunistavad mõisa seinu ja lage. Samuti räägiti Gustav Adolf Hippusest, kes sai kunstiõpetust Hageri kirikuõpetaja David Ignatiuse kodus koos viimase poja Ottoga. (Nende õpetajaks oli saksa maalikunstnik Carl Sigismund Walthert). Hiljem abiellus Hippus Ignatiuse tütre Frederikega. Mõlemale kunstnikule, Weltéle ja Hippusele, avati mälestuskivi Hageri surnuaias. Viimased ettekanded tutvustasid Hageri kihelkonna muistiseid, arheoloogilisi leide ning viimase viieteist aasta kohalikku ajalugu. Kihelkonna teine päev oli nõ põhiline

päev, kus keskmeks oli kirik ja kogudus.

Sutlema mõisas toimus väike palvus, meenutamaks Hageri koguduse 300. aasta tagust ajalugu, kui inimesed jumalateenistuse pidamiseks just sinna kogunesid. Väike saalike, kus palvus toimus, oli rahvast täis, pasunakoorig koguni teises ruumis. Fantastiliselt kõlasid ühislaulud, Virve Õnapuu rääkis paari sõnaga Sutlema mõisast. Jüri Vallsalu sidus oma kõnes nii kaunilt Sutlema mõisa ja Hageri kiriku, tuues siduva elemendina esile Hageri kiriku altari, mille kinkis kogudusele kunagine Sutlema mõisnik kapten von Baer. Ilmselt tema soovil on altaril piiblisalm „Oma rahu ma jätan teile, oma rahu ma annan teile...“ . Palvusel laulis ka kammerkoor Lambertus. Peale palvust koguneti ühisesse rongkäiku, kuhu olid tulnud ka rahvatantsijad ja teised peopäeval osalejad. Koos marsiti puhkpilli orkestri saatel Hageri kirikusse, kus algas pidulik jumalateenistus, Mart Jaanson viisistatud ja seatud „Luterlik jumalateenistus muusikas.“ Tegemist on täiesti omalada teosega, kus kogu jumalateenistuse sõnaline osa lauldakse. Nagu ikka, osales ka kogudus, lauldes kaasa liturgiat ja koraale. Koorirõdule olid kogunenud praostkonna ja valla koorid, Kose, Rapla, Kohila ja Hageri pasunakoorig. Orelit mängis Kersti Petermann ning lisaks oli kasutusel elektrireel, millel musitseeris Mai Mänd. Kui koorid, pasunakoorig ja orel on kirikus üsna tavaline, siis pastoritest koosnev kvintett kaugeltki mitte igapäevane! Altaris seisid aga viis pastorit - Mart Jaanson, Marek Roots, Tanel Ots, Magne Mølster ja Jüri Vallsalu. Nende ülesanne ei olnud sugugi lihtne - laulda liturgiat, piibli kirjakohti ja jutlust. Ja seda mitte ühehäälselt, vaid kirikus kõlas tõeline mitmehäälsus! Au ja kiitus julguse eest see teos ette võtta ja ära laulda, mis ei olnud solistidele lihtne. Kõik

Saku, Kohila ja Kernu valla esindajad
kirikupäeva rongkäigus.
Foto: Tiit Kuusemaa

Algus lk.2

kokku kõlas aga imeliselt ning kiidusõnu kuulis pärast pea kõikjalt. Pingutused kandsid vilja, sõnum jõudis inimesteni läbi kauni muusika. Peale seda, kui kirikupäev läbi sai, oli võimalus osaleda veel rahvamaja juures rahvapeol, kus Saku puhkpillimängijad andsid meeleoluka kontserdi ning maakonna-kihelkonna rahvatantsijad moodustasid tantsides murul imelisi rahvariide mustreid. Võib öelda, et see ei jäänud millegagi alla suurtele tantsupidudele! Vaatemäng oli fantastiline. Lisaks oli programmis laulumemmede Laine Mesikäpa ja Salme Vasari mälestuseks pingi avamine, vallvanemate õunapuu istutamine

ning päris õhtu lõpus süüdati jaanitule suurune lõke. Kihelkonnapäevade kolmandal päeval tehti bussiga ringsõit läbi kihelkonna. Programm oli tihe ning peagi selgus, et ajanappus hakkab matka segama. Ilmselt oligi liiga palju vaatamisväärsusi ühte reisi plaanitud või siis tuleb öelda, et meie kihelkond on väga rikas erinevate huvitavate objektide poolest. Õhtuks jõudis buss aga Kirikla külla, kus kirikumõisa juures avati nimeline pink Friedrich Reinhold Kreutzwaldile, kes on samuti meie kihelkonnaga seotud. Ta elas viis aastat oma elust siinmail ning käis 1820. aastal Hageris leeris. Kirikumõisas käidi välja ka mõte, et

ilmselt võiks seal vähemalt veel ühe nimelise pingi avada, sest isikuid, kes seda vääriksid, leidub rohkesti. Kirikumõisast sõitis buss Sutlema mõisa juurde, kus Hageri näitering etendas näidendi Kreutzwaldist. Osavõtt kõikidest päevadest oli rahvarohke. Ilmad olid väga ilusad ja vastavalt programmile sobivad. Reedel, kui oli tubane konverentsipäev, sadas vihma. Laupäev, kui oli palju tegevust õues, oli kuiv ja soe ning pühapäeval, kui buss vuras mööda teed, tuli taevast nii vihma kui päikest, ikka nii, et peatustes oli rohkem päikest. Tänu ja rõõm on südames, kui nendele päevadele tagasi mõelda!

Viis pastorit: Magne Mølster, Tanel Ots,
Mart Jaanson, Jüri Vallsalu, Marek Roots
Foto: Tiit Kuusemaa

Sõprussuhted Nilsiaga jätkuvad

Jüri Vallsalu

Hageri kogudusel on olnud kauaaegsed sõprussuhted Nilsia kogudusega Soomes. Pikast vahemaast hoolimata on need suhted toiminud päris hästi. Oleme käinud vastastikku teineteisel külas ja elanud kaasa sõprade tegemistele. Nüüd on aga kätte jõudnud aeg, et küsida, kas sõprussuhted jätkuvad ka tulevikus? Nimelt toimub põhjanaabrite juures haldusreform, mille käigus liidetakse väikesed omavalitsused. Omavalitsuste liitmine toob endaga kaasa ka kohustusliku piirkonna koguduste liitmise, kuna seal peavad omavalitsuste ja koguduste piirid kattuma. Nii ei ole alates 1. jaanuarist 2013 enam olemas iseseisvat Nilsia kogudust. Nüüd on Nilsia üks osa Järvi-Kuopio kogudusest. Järvi-Kuopio kogudus aga üks osa Kuopio koguduste ühendusest. Viimane on mingil määral võrreldav juba meie praostkondadega, kuigi seal ühendav lüli on ennekõike majanduslik.

17. märtsil k.a. siirdus emerituuri Nilsia koguduse kauaaegne kirikhärra (koguduse ülemõpetaja) Juhani Pyykkönen. Juhani enda hinnangul on hea, et tema aeg sai enamvähem koos iseseisva kogudusega täis. Hageri koguduse poolt käisime sel puhul lugupeetud õpetajat tervitamas ja tänamas. Reisi tegid kaasa juhatuse esimees Agu Kaljuste, aseesimees Juhan Põld ning koos minuga ka minu abikaasa Ene. Tõtt öelda, kohalike meeolu ei olnud just parim võimalikest. Iga uus asi ja suur muutus toob endaga kaasa ebakindlust. Kui seni oldi harjutud ise kohapeal asju otsustama, siis nüüdsest tehakse suuremad otsused kaugemal. Töötajaid, ka vaimulikke, jääb vähemaks ja allesjäänutele antakse laialdasemad kohustused. Osad töötajad peavad hakkama Kuopios tööl käima. Nii on paratamatult ülal küsimus, et kas mitte inimlikud lähedased suhted ei kannata. Kogudust me mõistame ju ennekõike inimese lähedal oleva ettevõtmisena. Eks elu peab näitama, kas otsused on

olnud õiged.

Meie küsimuseks, mille Nilsiasse kaasa võtsime, oli sõprussuhte jätkumine. Selles osas saime küll kinnituse, et siin ei tule tagasiminekut, pigem sõprussuhted saavad jätkuda veel laialdasemalt. Järvi-Kuopio kogudus on ju märksa suurem. Juhani Pyykköneni oli tulnud emerituuri saatma ka ühendkoguduse praegune kirikhärra Reijo Leino. Esmakohtumine temaga kujunes väga meeldivaks ja sõbralikuks. Reijo Leinol on seni olnud palju kontakte Eesti kirikuga ennekõike EELK Misjonikeskuse kaudu. Tema kinnitusel tahab ta omaltpoolt kaasa aidata, et kõik hea, mis on olnud, jätkuks. Milliseks sõprussuhted kujunevad, küllap on selleks ka meie kogudusel ja inimestel väga palju ära teha. Peatselt tahame korraldada suhete arendamiseks tõsise töökohtumise ja mõttetalgud. Olgem siis lootusrikkad ja palvetagem ka sõprade eest!

Pikaajaliste sõprussuhte värskendusreis Nilsiasse

Agu Kaljuste

16. -18. märtsini oli mul võimalus koos õpetaja Jüri Vallsalu, Ene Vallsalu ja Juhan Põlluga külastada meie kauaaegset sõpruskogudust Nilsias, selleks, et osaleda koguduse õpetaja Juhani Pyykköneni pensionile saatmise pidustusel. Meid võeti suurepäraselt vastu. Oli võimalus tänada õp. Pyykköneni, kes on koos meie õp. Jüri Vallsaluga sõprussuhteid hästi hoidnud.

O. Korkalainen ja A. Kaljuste

Sõprusleping Hageri ja Nilsia koguduste vahel sai sõlmitud mõõduvõrdne sajandi üheksakümnendate aastate algul, kui meie koguduse esimene suurem grupp külastas Soomet. Mäletan seda pidulikku hetke Nilsia koguduse majas. Ruum oli kaunistatud, laual olid Soome ja Eesti riigilipud. Lepingule kirjutasiid alla Nilsia poolt õp. Osmo Korkalainen ja ilmikuna Tapio Väätäinen, Hageri poolt õp. Paul Saar ja ilmikuna mina. Õp. Korkalainen siirdus mõne aja pärast teise kogudusse ja õp. Saar pensionile, sõprussuhe aga jäi püsima. Täna on õp. P. Saar ja ka T. Väätäinen lahkunud igavikku, õp. O. Korkalainen on tulnud tagasi Nilsiasse pensionipõlve pidama. Peale pidulikku õp. J. Pyykköneni pensionile saatmist oli meil Juhani võimalus ka veel mitteametlikult kohtuda Osmo Korkalaineni ja tema abikaasa Einiga. Paaritunnise vestluse ajal

meenutasime neid algusaegu ja vahepealset kiirelt möödunud paari aastakümnet. Osmo tunnistas, et Nilsiasst lahkudes oli tal kõige rohkem kahju sõprussuhtest Hageriga, samas väljendas ta heameelt, et see suhe koguduste vahel on jäänud tänaseni püsima. Nilsias on sellel aastal suured muudatused. Peale selle, et õp. J. Pyykkönen läks pensionile, liideti kogudus veel mitme teise naaberkogudusega, sellest tulenevalt tekkis meil väikene mure, et mis saab edasi meie sõprusest. Kui ma selle mure poolenisti naljatoonis sealsel pidulikult aktusel olin välja ütelnud, siis astus kõnepulti uue koguduste liidu peaõpetaja Reijo Leino, kes kinnitas, et kõik senised lepingud kehtivad ka tulevikus. Lõpetuseks tahan ütelda, et sõprust ei saa kunstlikult tekitada, selleks peab olema vastastikune sümpaatia, see sümpaatia on senini olnud, loodame, et Taevaisa annab meile seda veel ka edasiseks.

Mees kristliku elutarkusega: Meenutusi Aleksander Torist

Hart Urvas

Siirdusin mõtetes üle kuuekümne aasta tagasi, kui noore mehena puutusin kokku Hageri koguduse vanade vendadega, kelle seast on mulle eriti meelde jäänud tolaeagne vennastekoguduse hoolekandja vend Aleksander Tori, lühidalt nimetati teda Aruisaks. Nimetus tulenes Aru talust, kus vana vend oma abikaasaga elas. Nende kolm tütart Ida, Maria ja Aliide olid kaotanud oma mehed sõjas Venemaa poolel. Samuti jäi sõtta üks Aruisa poeg. Teine poeg Ruudi tuli sõjast tervena tagasi ja oli tubli mees vaimulikul tööpõllul.

Sain Aruisaga tuttavaks tema tütre Aliide kaudu, kellega koos töötasime Salutaguse Pärmitehase kontoris, mina ökonomist-plaanijana, Aliide raamatupidajana.

Mulle jättis see võrdlemisi vana kuid sirge rühiga vend väga sümpaatse mulje, sest ta tervitas mind alati vennaliku käepigistuse ja embamisega ning oli alati rõõmsameelne.

Aruisa ülesanne oli korraldada nii pühapäeva hommikul kui ka pärast kiriku teenistust vanas palvemajas palvekoosolekuid.

Nendel palvekoosolekutel osales ka tolaeagne Hageri pastor Helmut Thomson, keda tunti kui vennameelset pastorit.

Palvekoosolekuid peeti ka Aruisa kodus, kus mõnikord osalesid ka pühapäevakooli lapsed. Üldse toimusid palvekoosolekud paljudes kodudes ja samuti Kohila Paberivabriku lasteaia saalis.

Aruisa perega 1930-1935, tagant: Ruudi, Ida, Maria, Aruisa, Aliide, Aruema

Teadaolevalt peeti palvekoosolekuid Kohilas Pihlal, Hageris Leemetil, Pahklas Mätlikul, Haibas Ristimäel, Kernul Männikul, Rabiveres Nõmmel ja Adilas Kangrul.

Erilise lugupidamisega suhtusid Aruisasse nii vennastekoguduse vennad kui ka koguduse pastor, sest ta oli kogudusele ka oluliseks majanduslikuks toeks.

Teatavasti on kõik usklikud piibli järgi võitlejad, aga sealsamas öeldakse ka, et ühed võitlevad head võitlemist, teised mitte. Aruisa on aga minu mälestusse jäänud hea usuvõitlejana.

Meenub üks seik tolle usumehe elust. Aruisa naabertalunik, mittekristlane, olevat kord öelnud, et tema naabrimees ei toimi alati targasti. Kord ühel suvisel päikesepaistelisel pühapäeval rakendas Aruisa hobuse vankri ette ning sõitis kirikusse ja palvekoosolekule, hoolimata sellest, et niidetud heinaloog ootas ülesriisumist.

Nii öelnud naabertalumees, et pole targa mehe tegu jätta niisugusel palaval suvepäeval niidetud heinaloog kokku riisumata ja sõita kirikusse. Kuid järgmisel kevadel tuli sama naabrimees Aruisalt laenuks heina paluma, kuna see oli tal lõpukorral. Muidugi oli Aruisa ka lahkesti heina andnud, sest tal oli veel heina küllalt, kuna tema lootus oli Jumala peal ja hingamispäeval ta tööd ei teinud. Siit ka järeldus, et Jumala kartus on tarkuse algus.

Nii on Aleksander Tori, hüüdnimega Aruisa, jäänud minu mällu kui tark, sügava usuga ja armastusväärne kristlik vend, kes oli tuliseks maailma valguseks, ustavaks Jumala riigi töötajaks ning vendade armastuse eeskujuks.

Pere keskel 1977, paremalt: Valve Abroi (tütre tütar) Aruisa, Aruema,

20-aastane Lambertus

Aivi Sepp

Kammerkoor Lambertus tähistab käesoleval aastal oma tegevuse 20. aastapäeva. **Juubeliaasta kulmineerub 30. novembril Hageri kirikus toimuva kontserdiga, kus esitleme uut jõuluplaati.**

Esimene poolaasta on kulgenud tegusalt. Jaanuaris harjutasime usinalt Soome-reisi kava, mida esitasime 9.-10. veebruaril Rauma ja Laitila kirikus. Raumas olime külas oma sõpradel Franciscus-kooril. Oli suur rõõm ja au osa saada nende koori 30. sünnipäeva pidustustest. Edasi hakkasime meelde tuletama jõululaule uue plaadi jaoks, mida salvestasime 24.-26. mail Hageri kirikus. Kohati oli üsna kummaline

Foto: Arho Tühku

keset kaunist kevadet, soojust, rohelist ja linnulaulu jõululaule laulda. Aga usun, et suutsime end siiski piisavalt hästi kokku võtta nii proovides kui ka salvestusel. Igatahes on koori panus nüüd antud. Sigrid kirjutas koorilisti vahetult enne salvestust: „Meil on ees selle aasta KÕIGE keerulisem ja vastutusrikkam nädal. Kui ellu jääme siis oleme väga tegijad:) Ja ma olen kindel, et jääme!“Ja me jäämegi ellu! Järelikult oleme tegijad! Koorijuhtidel ja solistidel seisab veel ees stuudiotöö. Soovime selleks neile jõudu ja kannatlikkust! Mõningaid emotsioone salvestuselt:

Laulsime „valge lumi sätendab maas...“ja linnud laulsid üha valjemini. „Taas talv on tulnud külm ja pime“ning päike lõõskas, taevas oli sini-sinine ning puud rohelised. „Püha vaikne rahu tulnud on“, siis kohises suur tuul ning katus naksus ja kolises. Jõululauludele vahelduseks tutvusime kooriproovides ka Mart Jaansonini missaga (luterlik jumalateenistus muusikas), mis tuli Hageri kirikus ettekandele 15. juunil koos teiste kooridega. See oli ühtlasi ka Hageri kihelkonnapäevade raames toimunud Lääne-Harju praostkonna laulupäev. Esimesel nelipühäl oli meil suur au lauluga kaasa teenida Tallinna toomkirikus toimunud tänujumalateenistusel, kus tunnustati kiriku kaastöötajaid. Kammerkoor

Lambertus arvati ka EELK aukirja Vääriliseks. Oleme kõik väga liigutatud!

Vahetult enne lehe ilmumist saatis Sigrid koorilisti küsimuse:

Kirjuta, mis sulle nüüd/praegu/kohe meenub seoses Lambertusega?

Lauljad pidid sellele eksprompt vastama ja saime vahvaid vastuseid, millest valiku siinkohal ära toome: Lambertus - see on perekond, see on sõpruskond, see on lihtsalt nii lähedatest inimestest koosnev kooslus, et midagi toredamat on võimatu välja mõelda! Ja hästi tore on, et selle

seltskonnaga võivad kõik viisipidajad ka liituda;

Lambertusega seostub kohe sõnapaar: Lambertus-sõpruskond. Kui midagi suurt ette võetakse, siis tegutsetakse ühise eesmärgi nimel;

Mulle meenuvad kõigepealt meie üliarmasad ja kallid ja olulised ja tublid ja lähedad ja imelised ja südmalikud ja.... ma ei teagi, kuidas seda kirjeldada ... koorijuhid. Nad ei ole ainult fantastilised koorijuhid, vaid lisaks veel sõbrad ja perekond. Üldse kogu Lambertus on selline suur perekond. See koor on mulle nii palju andnud. Ühest küljest võimaluse osaleda rohkem koguduse töös läbi laulmise, mida ma armastan. Aga hoopis olulisem on see, et kooris laulmine on toonud minu ellu nii palju imelisi inimesi ja imelisi hetki!

Lambertusega meenub mulle esimese hooga kohe Siku (koorijuht Sigridi) mega energia!;

Lambertusel on oma fluidum, mille moodustavad selle koori inimesed. Väliselt oleks nagu tavalised noored, aga kui koos laulma hakkavad, siis lööks ümbrus justkui särama; ilmselt on inglid nende selja taga ja südameski. On olemas "tuumik" ja "kaasvõitlejad", aga ka viimaseid ei jäeta kunagi maha, hoitakse ühte, kui tehakse asju ühe eesmärgi nimel. Ja neil on super-juhendajad, kellela Lambertus poleks tema ise!!!;

Lambertust iseloomustav sõna minu jaoks - elamus. Kõige elamusterohkemad sündmused minu jaoks? Õhtune kirikukontsert Brenchleys ja viimane plaadisalvestus kitarri saatel;

Lambertuse kammerkoor on koht, kus saab olla koos väga toredate inimestega ja laulda ilusat muusikat. Samas saab hoida oma lauluoskust heal tasemel.

Ühele lauljale meenus kooriga seoses esmalt koorivorm ehk albad. Nende kandmisega on ajajooksul palju nalja saanud.

Hageri koguduse raamatukogu minevik ja tänapäev

Aivi Sepp

See, et Hageri koguduses raamatukogu on, ei tohiks küll enam kellelegi üllatusena tulla. Juba 16 aastat on olnud lugemishuvilistel võimalus kogudusemajas asuvast raamatukogu(toa)st endale vaimulikku kirjavara laenata. 1997. aasta 8. märtsil hakkasin tagasihoidlikult inimesi raamatukoguga harjutama. Praegu meeunutades võis päris alguses kogu tegevus üsna kummaline välja paista. Ilmusin Hagerisse vana suure kohvriga, mille olin kodus raamatuid täis ladunud ja selle isa auto pakiruumi vinnanud (või siis tegi seda isa, kuidas kunagi). Kogudusemajas laotasin raamatud suure, vana(aegse) ja võimsa laua peale, kust siis soovijad said endale meelepärased välja valida. Mäletan, et huvi oli päris suur. Esimestel kordadel registreerus lugejaks mitmeid inimesi (esimesel korral 11, teisel 6, kolmandal 11, neljandal 7; 1997. aasta lõpuks oli lugejaid 54). Sellest ajast on sisse juurduvad ka üks tava, mida on väga raske muuta või välja juurida. Nimelt – uudiskirjandus peab alati laual nähtaval olema. Ja parem oleks, kui ka varasem kirjavara, siis on kohe ilusasti silma all ja kerge lugemiseks haarata. Riulitest on ju nii tülikas ja raske otsida, sealt paistavad ainult raamatute seljad. Ja raamatud on ka mingi „müstilise süsteemi“ alusel paigutatud, kui sealt riulist raamat välja võtta, ei tea, kas siis oskangi enam õigesse kohta tagasi panna – tunnetan, et lugejatel võivad olla sellised hirmud. Kui nii ka oleks, siis täiesti ilmaaegu, sest milleks mina olemas olen – ikka selleks, et aidata raamatute rägastikus orienteeruda ning soovitud leida ja vajadusel ka tagasi panna. Nii on alati targem riulist võetud raamat lauale või minu kätte tuua, kui kuskile suvalisele kohale susata, viimasel juhul on pärast palju keerulisem sellist „kadunud

lambukest“ üles leida.

Peagi kasvas raamatute hulk juba nii suureks, et ühe kohvrikesega ei teinud enam midagi ära ja ka kodus läks tülikaks kahte raamatukogu pidada (isiklikku ja koguduse oma). Edasine areng oli – valge kapp sügavate riulitega, kus peagi olid raamatud mitmes reas või lausa virnades. Seal mingit süsteemi luua oli asjatu vaev. Seetõttu tirisin ikka uuemat kraami lauale nähtavale. Kui keegi juba midagi konkreetset küsima tuli, siis hakkas raskeks minema. Kui isegi meenus, et selline raamat tõesti olemas on, siis tekkis kohe järgmine probleem: kus ta asub? Ja kuidas selle sealt virnade tagant kätte saab? Siis hakkasin vaikselt kaartkataloogi koostama. Tähestikkataloog ikka valmis enam-vähem, aga süstemaatiline jäigi pooleli. Vahepeal oli ka raamatu aasta (23.04.2000-23.04.2001), mil kuulutati välja konkurss „Parim koguduse raamatukogu“. Selle raames sooviti välja selgitada, kui palju kogudustes raamatukogusid on. Kuna Hageris aga tol ajal ei olnud veel „süsteemi“ ja „kõik ornungis“, siis otsustasin selles mitte osaleda. Nüüd, kümmekond ja pisut rohkemgi aastat hiljem, kutsus ajalehe Eesti Kirik peatoimetaja ja EELK avalike suhete komisjoni sekretär Sirje Semm taas üles raamatukogusid endast märku andma, kaardistamaks käesoleva hetke seis. 30. jaanuari Eesti Kiriku artiklis „Kuidas saada ülevaadet EELK kirjastustegevusest?“ kirjutab ta: „Kui 2001. aastal korraldasime Eesti raamatu aasta raames koguduste raamatukogude ülevaatuse, olime siiralt rõõmsad, et raamatukogusid on nii rohkesti. Aga milline on olukord koguduste raamatukogudega praegu? Lehelugejate suvise reisi ajal saime teada, et Paldiski kirikus on oma raamatunurk, kust saab ka laenutada. Aga mujal? Andke teada. Ehk saaksite isegi kirjutada sellest Eesti Kirikus ja oma kogemusi jagada.“ Haarasin sellest mõttest kinni ja

kirjutasin Sirjele, kes võttis ette uurimisretke, mille tulemusel valmis artikkel „Raamatud elavad vaid siis, kui neid riulist kasutamiseks välja tõstetakse“ (Eesti Kirik, 15.05), kus ka Hageri koguduse raamatukogu ära märgitud sai. „Tänu“ sellele artiklile sain ka oma viis minutit kuulsust raadioeetris, kui andsin hommikuintervjuu Pereraadiole. Ruumikitsikuse ja kapi-riulite probleemile saabus lahendus 2003. aastal. Raamatukogu 6. sünnipäevaks saime justkui kingituseks imeilusad lükandustega riulid, nurgakapi ja laenutuslaua. Siinkohal suur tänu Eckernförde St. Nicolai sõpruskogudusele, kes projekti rahaliselt toetas ja onu Agule (koguduse juhatuse esimehele ja tublile õppinud tiserile Agu Kaljustele), kes projekti tehniliselt teostas. Suur tänu kogudusele, nõukogule, juhatusele ja õpetajale, kes on toetanud igakülgset raamatukogu tegevust nii majanduslikult kui ka vaimselt. Siinkohal tänan ka neid, kes on mind erineval moel läbi aegade raamatukogus aidanud: Anne Maasalu ja Sigrid Põld lugejateeninduses ja laenutamises, Ene ja Jüri Vallsalu raamatute vastuvõtmisel, Agu Kajuste tehniliste probleemide lahendamisel, Avo Maasalu transportimisel. Eriline tänu kuulub minu kallile abikaasale Reiole, kes on täitnud vajadusel (abi)raamatukoguhoidja rolli ja asendanud mind raamatukogus, kui „naisel on jälle kolm kohustust korraga“. Aitäh Sulle toetuse ja mõistmise eest! Suur üllatus tabas mind nelipüha päeval, kui peale jumalateenistust anti mulle üle EELK tänukiri koguduse raamatukogu rajamise ja korrashoidmise eest. Suur tänu märkamise ja tunnustamise eest! Kuidagi on kujunenud nii, et raamatukogu tähtpäevad on nihkunud nn. juubeliaastalt järgmisele aastale. Käesoleval aastal tähistas raamatukogu 16. sünnipäeva, seega on elatud juba 10. aastat ühes ilusa mööbliga. On

Algus lk.7

harjutud teadmisega, et koguduses on raamatukogu.
Tänaseks on valminud raamatukogu blogi (hagri@blogspot.com)*, omamoodi koduleheküljel, kus suur osa infost on kättesaadav virtuaalselt, samuti on Hageri koguduse koduleheküljel info raamatukogu

kohta (www.eelk.ee/hageri). Reaalselt tuleb raamatutele muidugi raamatukokku järele tulla. Arvan, et nii see jääbki, kuna ikka on vaja ka kokku saada ja oma koguduse kooskäimisi mitte maha jätta.
*[Piibli nimede leksikon annab „hagri“ tähenduseks: võõras, rändur;

mu ilu (auhiilgus). Ja mis muud me siin maa peal oleme kui rändurid, võõrad ja majalised; samuti on raamatud rändamas ühe lugeja käest teise. Ka „mu ilu“ on suurepärase väljend iseloomustamiseks raamatukogu.]

Veebruaris alustas tööd uus koguduse nõukogu

Nõukogu liikmed valitakse neljaks aastaks koguduse täieõiguslike liikmete hulgast.

3. veebruaril 2013.a. toimunud koguduse täiskogu koosolekul valiti koguduse nõukogu järgmises koosseisus:

Janika Aigro, Heiki Hepner, Agu Kaljuste, Jaanus Kruus, Vallo Kõrgesaar, Ruben Lend, Tõnu Lend, Silja Lepik, Merle Liblik, Mikk Liblik, Tiit Metsallik, Arne Mänd, Mai Mänd, Henno Nurmsalu, Joel Ots, Juhan Põld, Sigrid Põld, Helen Raun, Taavo Raun, Regina Sullakatko.
Koguduse juhatusse kuuluvad: Agu Kaljuste (esimees), Juhan Põld, Taavo Raun, Vallo Kõrgesaar, Merle Liblik, Regina Sullakatko.

On moodustatud 7 toimkonda: majandus-, avalike suhete, pere ja eakate, diakoonia ja hingehoiu, Sõna ja sakramendi, koguduse kasvutöö ja muusikatoimkond.
Küsisime nõukogu liikmetelt paar küsimust ja toome ära nende vastused.

1. Miks Sa kandideerisid koguduse nõukogusse?

2. Millisena näed oma panust nõukogu töösse ja koguduse heaks?

Sigrid Põld:

1. Kandideerisin, sest arvan, et mul on häid ideid, kuidas koguduse nõukogu rohkem kaasata koguduse tegemistesse. Püüan ise olla ka eeskujuks ning osaleda erinevates ettevõtmistes. Arvan, et koguduseelu on aastatega muutunud. Sisu on sama! Kuidas aga inimestele läheneda, mida koos teha, kuidas asju ajada - see on ajajooksul muutunud.

2. Nende asjadega soovingi kaasa aidata. Arvan, et lisaks muusikatööle, millega panustan Hageri kogudusse - ja seda suurima rõõmuga! - saan ehk olla kasuks ka mõnel teisel moel. Mulle meeldib inimestega suhelda, ideesid genereerida ja neid ellu viia. Minu arvates on ka kogudustesse jõudnud aeg, kus generatsioonid hakkavad vaikselt vahetuma. See on paratamatus. On hea meel, et meil siiski on nõukogus erinevas vanuses inimesi, et saame vanematelt õppida ja noortega aktiivsed olla. Tunnen tihti puudust infovahetusest ja leian, et see on teema, millega tahaksin koguduses tegeleda, et kõigile oleks teada varakult ja õigel ajal, mis ja kus toimub, keda kuhu oodatakse? jne.

Merle Liblik:

Kandideerisin seepärast, et mulle läheb korda Hageri koguduse käekäik. Olen siin üles kasvanud ning leian, et see on väga oluline, et meie kogudus oleks avatud ning armastatud paik, kus igapäev on oma oluline roll täita ning võimalus kasvada Jumalale lähemale. Kui tehti ettepanek nõukogusse kandideerida, siis võtsin selle vastu ehk see on siis see koht, kus saan kasutada oma andeid Jumalariigi tööks ning anda oma panuse Hageri koguduse kasvuks.
Uue nõukogu valimisega sai moodustatud erinevad toimkonnad. Mina kuulun muusika- ning peretöö toimkonda, kus sooviksin võimaluste piires oma osa anda.

Tõnu Lend:

Hea küsimus, mis peaks pidevalt meeles olema. Võibolla tõesti, et nii on

ikka tehtud ja nüüdki ei saanud ära ütelda. Ehk oleks õige mõelda ka järjepidevusele. Väga suurt headmeelt tunnen, et tublid noored on oma nõusoleku andnud ning oma nõu ja jõuga osalevad koguduse nõukogu töös. Oma panust näen eelkõige selles, et rohkem kaasa teenida seal, kus tunnen ennast võimelisena, kus ei, seal ka julgelt seda tunnustada.

Joel Ots:

Nõukogusse kandideerisin sellepärast, et olen olnud aastaid selle liige ja mulle on Hageri koguduse tegemised tähtsad. Mul paluti uuesti kandideerida ja kui midagi palutakse, siis tuleb seda teha. Hageri kiriku juhatus valib nõukogu kandidaadid ja kutsub väljavalitud koguduse liikmed kandideerima ning selliselt on nõukogu komplekteerimine hästi toimunud.
Varasematel aastatel oli nõukogu töö tagasihoidlik, sest Hageris on olnud aastaid väga tugev juhatus, mille tegemised nõukogu heaks kiitis. Nüüd on moodustatud toimkonnad, et nõukogu organiseeritumalt ja aktiivsemalt töötaks. Kuulun kahte toimkonda: muusika ning pere ja eakad. Koguduse töös on tähtis igapäev panus ja kui midagi tundub korrast ära, siis peab iga koguduseliige küsima iseendalt, mida saaksin mina teha, et asjad läheksid paremaks.

Juhan Põld:

Tähtis on hoida seda pärandit, mis on olnud Jumala vaimu kandjaks läbi sajandite. Kandideerisin, kuna usun, et saan sellisel viisil olla Jumalariigi töös ja ka kogukonna töös, sest kirik on

Algus lk.8

siiski veel üks väga oluline ühiskonna osa. On rõõm tõdeda, et kogudusel on väga head ja tihedad suhted meie Kohila vallavalitsusega. Kogetu põhjal valmistab kogudusetöö vahel isegi rohkem rõõmu kui igapäevane leivateenimine. Seekord kandideerin kolmandat korda. Kui võrrelda klassikaliste ametiaastmetega, siis võib öelda, et olen õpipoisi staatust selja taha jätmas ning tunnen, et mind on vaja, mis on ju inimesele endale väga vajalik tunne.

On hea meel, et olen saanud osaleda koguduse sisulises töös, mis annab mitmekordselt tagasi seda, mida oled jaganud ning mis on minu jaoks õige vaimsuse ja postitiivse energia allikas. Usun, et olen saanud siiani olla ka abiks oma kutsealase, ehitusarhitekti, ettevalmistuse kohaselt. Olen saanud kaasa rääkida kiriku küttesüsteemi uuendamise juures ning vahendada oreli restaureerimise projekti, lisaks veel igasugused kinnisvara haldamisega seotud tegemised.

Mai Mänd:

Olen ka varem koguduse nõukogus olnud. Kui juhatus palus tänava uuesti kandideerida, oli esimene mõte - miks mina, on ju palju teisi sobivamaid inimesi. Aga kui me kõik nii mõtleksime ja vastutust teistele veeretaksime?

Nõukogu liikmena lubasin osaleda kahe toimkonna töös - muusikatoimkond ning pere ja eakate toimkond. Olles aastakümneid olnud koguduse organist, on koguduse muusikaelu olukord ja uute võimaluste ning väljakutsete leidmine mulle südamelähedane. Tahan kaasa aidata, et alati kõlaks kirikus kaunis muusika, mis lisaks sõnale ja sakramendile juhiks inimesi püsivamate väärtuste poole.

Arne Mänd:

1. Koguduse nõukogusse kuulumine on minu puhul vist juba aastakümnete pikkune traditsioon - ei oska ilma aktiivse osavõtuta koguduse elust kogudusse kuuludagi. Harva juhtub, et

mul jumalateenistusel ülesannet pole, ikka jagan lauluraamatuid, loen leksioone või toimetan korjandusi. Nõukogusse kuulumisega saan olla paremini kursis koguduse elu ja tegevusega.

2. Nõukogu esimesel koosolekul andsin nõusoleku osaleda kahe toimkonna - sõna ja sakramendi ning majandustoimkonna töös. Mõlemad töövaldkonnad on mulle tuttavad ja seepärast tahangi just seal jätkata. Suureks murelapseks on mulle kuu 3. pühapäeva kuulutustundide korraldamine - tahaks seda muret jagada sõna ja sakramendi toimkonnaga. Majandustoimkonnas näen ette probleeme koguduse maja haldamisega pärast seda, kui õpetaja oma majja kolib.

Agu Kaljuste:

Miks kandideerin? Keeruline küsimus. Lühike vastus on selline: kui ma sain kuuekümnelt aastaseks, siis oli sellel pühapäeval Hageri kirikus ka õpetaja Esra Rahula ja ta tuli mind sünnipäeva puhul tervitama. Tervituse sisu oli umbes selline, sul on veel pisut aega, kasuta seda. Täna on õpetaja Rahula aeg täis saanud ja ta on koju jõudnud, mulle on veel pisut aega jäänud, kuni tervist on, püüan seda siis kasutada ka koguduse heaks.

Janika Aigro :

Nõukogusse kandideerimise põhjuseks on seotus koguduse nõukogu ja selle komisjonidega juba varasematest koosseisudest. Kuna olen juba mõnevõrra seotud koguduse erinevate teemadega, siis on hea selle pagasiga edasi minna. Tulenevalt oma õigusalasest haridusest loodan panustada eelkõige juriidilistes küsimustes, aga nagu elu näitab, ei ole õigusküsimused isoleeritud muudest teemadest, nii on sellega seotud alati majandus ja muu eluline, milles püüan jõudu mööda kaasa rääkida.

Henno Nurmsalu :

1. Agu Kaljuste tegi ettepaneku ja nõustusin. Leidsin, et

koguduseliikmena on minu kohus kaasa mõelda kogudust puudutavates küsimustes. Ei ole vahet kas seda teha koguduse nõukogu- või tavalisliikmena. 2. Loodan, et saan abiks olla nõukogus eelkõige teemades, mis puudutavad õigusküsimusi. Olen majanduskomisjonis, avalike suhete komisjonis ja revisjonikomisjonis.

Jaanus Kruus :

Kandideerin koguduse nõukogu liikmeks, kuna vastava ettepaneku tegi mulle Agu Kaljuste ning mulle tundus see igati õige ja väärt mõte olevat. Oma panust näen eeskätt, oma erialaga seondult, kiriku ehituslike probleemide lahendamise otsimises ja nende realiseerimises.

Regina Sullakatko :

1. Mulle tehti ettepanek kandideerimiseks ja ma nõustusin. Soovin kirikut teha uutele inimestele avatumaks ja aidata neil kohanedada ja leida oma koht kirikus. Et nad tunneksid, et nad on oodatud meie sekka. Ma arvan, et nõukogus olles on mul võimalik seda paremini teha kui lihtliikmena. 2. Ma soovin oma oskusi ja teadmisi rakendada kirikutöösse. Kuna olen ehitusinsener, siis saan ilmselt olla palju abiks ehituslikes küsimustes. Minu eesmärk koguduse töös on põhiliselt see, et kuidas tuua meie kogudusse uusi inimesi.

Silja Lepik:

Olles valitud Hageri koguduse nõukogu liikmeks, tähendab see vastutust teha omalt poolt midagi, mis Hageri koguduse paremaks muudaks. Eelkõige näen enda panust esmalt sõpruskogudustega suhete hoidmisel ning koguduse ettevõtmistest teavitamisel. Teiselt poolt aga ka pere- ja lastetöös kaasa rääkimist ja selle aktiivsemaks muutmist. Samas pean oluliseks meie koguduse panust tervikuna, iga liikme kaasa mõtlemist ja mõtete edasi ütlemist, mille toel teeme endale ja teistele meelega koha, kus koos käia ja Loojat tänada.

Algus lk.8

Mikk Liblik:

1. Mina kandideerin koguduse nõukogusse selle pärast, et meil abikaasaga on mõtetes kolida mõne aja pärast Hagerisse. Seetõttu soovisin hakata ka kaasa lööma Hageri koguduse töös. Lisaks nõukogu ülesannetele olen ka olnud juba 1,5 aastat pühapäevakooli õpetaja.

2. Nõukogutöös püüan kaasa mõelda

ja aidata, nii nagu oskan, majandusküsimustes ning laste- ja peretöös. Samuti olen revisjonikomisjoni liige.

Taavo Raun:

1. Kandideerin koguduse nõukogusse põhjusel, et see on minu jaoks võimalus kristlasena kaasa teenida.

2. Nõukogu ja juhatuse liikmena on mul võimalus ja kohustus abiks olla ja

kaasa lüüa koguduse jaoks olulistest tegemistest. Suurimat väljakutset näen töös koguduse liikmeskonna kasvatamiseks.

Ruben Lend:

1. Kandideerin, kuna koguduse käekäik on mulle tähtis.

2. Panust näen eelkõige kaasalöömises majanduse, pere ja eakate ning koguduse kasvutöö toimkonnas.

EELK Hageri Lambertuse koguduse nõukogu 2013

EELK jagas tunnustust

Esimesel nelipühäl, 19. mail, tunnustati Tallinna piiskoplikus toomkirikus toimunud tänujumalateenistusel kiriku tublisid töötegijaid, vabatahtlikke kaastöölisi ja toetajaid.

Hageri kogudusest pälvisid EELK aukirja Joel Ots, Juhan Põld ja kammerkoor Lambertus (aukirja võtsid vastu dirigendid: Sigrid Põld ja Merle Liblik).

Milliste mõtete ja tunnetega EELK aukirja vastu võtsid? Mida see Sinu jaoks tähendab?

Joel Ots:

Tunnustuse vastu pole mul midagi ja seda oleks meie ühiskonnas rohkem vaja. Õeldakse, et kiida lolli ja ta hakkab rohkem tööle. Sellel üritusel ei olnud kindlasti inimesi, kes teeks midagi ainult kiitmise ja tunnustuse pärast. Igat tegutsejat märgatakse varem või hiljem, aga paljud saavad oma "võidupärjad" postuumselt alles

Pärnamäel. Mõtlesin tänu vastu võttes, et kas olen selle ikka välja teeninud, sest tublisid inimesi on palju. Kindlasti jagan mulle antud aukirja kõigi Hageri kiriku pasunakoori mängijatega, sest tase ja järjepidevus sõltub ustavatest kooriliikmetest. Olen tänulik aukirja eest ja et mind tänu Hageri kiriku pasunakoorige nüüd märgati! Peapiiskop Andres Pöder soovis palju jõudu ja õnnistust ja et pasunahelid ikka edasi kõlaksid.

Juhan Põld:

Tunded olid tunnustamisel ülevad. Eks on ikka tore, kui tunnustatakse, samas kasvatab ka vastutust. See on hea ja positiivne tagasiside tehtu eest. Kui sellest teada sain, oli küll esimene mõte, et mille eest ja et kõige parem tunnustus töö eest on tulemus, kuid tagantjärele mõeldes lisab selline tunnustamine ka natuke motivatsiooni jätkamiseks, nagu ütleb ka üks kõnekäänd.

Sigrid Põld:

Tunded on ülevad, rõõmsad ja eelkõige on südames meeletult suur tänu! Tänu Jumalale, et meil on Hageris selline koor! Tänu igale lauljale, kes on võtnud vaevaks seda koormat vedada ja kooritegevuses osaleda! See ei ole alati lihtne, kuid selleks, et me laulaks nii hästi, nagu praegu, on vaja pühendumist ja pidevalt tegevuses osalemist. Kahtlemata võtab Lambertus nii iga üksiku laulja ajast kui ka nende pere ajast ühe suure tüki ja seetõttu on see aeg veel eriti väärtuslik.

Minu jaoks on Lambertus mu elu osa. Ei saa, ei taha, ei oskagi ilma selle koorita elada. Need inimesed, kes seal laulavad - nad on sõbrad, lähedased, kallid, armsad - sellised, kelle peale mõeldes läheb suu naerule, keda saan usaldada, keda ma siiralt armastan! = kõiki! Nad on MINU INIMESED! Ja nii lihtsalt ongi!

Algus lk.10

Merle Liblik:

Milliste mõtetega? - Millega meie oleme selle au välja teeninud?:) Võtsin selle tänutundega vastu. See on autasu kogu meie koorile. Mida see tähendab? Autasude jagamine

on üks viis, kuidas saame üksteist julgustada seda tööd jätkama ning üheskoos au ning tänu tuua tehtu eest Jumalale! Meie ülesanne ongi siin olla ja teenida oma andidega. Olen väga tänulik kõigile meie koori

lauljatele, kes on Lambertuse tegevusse väga suure ja olulise panuse andnud. Nad kõik on meile väga olulised ning ilma nendeta seda koori ei eksisteeriks.

Saku uudised

Kristiina Seppel

Kuidas on Saku koguduses möödunud viimane poolaasta?

Saku koguduses on viimane poolaasta olnud rõõmsalt tihe. Palju on olnud arutlemisi ja nõupidamisi seoses koguduse rajamisega. Oleme käinud koos, et palvetada ja otsida vastust küsimusele, milline võiks olla Saku koguduse nägu. Võiks öelda, et sel poolaastal on meid külastanud kõik praegused Saku sõpruskogudused. Aprilli lõpus oli vastuvisiidil Lohja koguduse esindus Soomest keelpilliorkestri näol, kes andis Sibeliuse muusikaga kontserdi nii Saku mõisas kui Hageri kirikus. Samal nädalavahetusel andis koos Saku gospelkooriga Sakus ja Tallinnas kontserdi Søgne Soul Children Norrast. Maikuu külastas meid grupp soomlasi Liperi kogudusest, ühiselt veetsime koos laupäeva õhtupooliku. Ning nüüd, juunikuus, veetsime pika ja toreda nädalavahetuse sõpradega Brenehley kogudusest Inglismaalt. Mai lõpus saatsime tagasi koju kaks Norra Misjoniseltsi vabatahtlikku: Lisa Dalandi ja Lars Hjelleni, kes teenisid kaasa noorte- ja lastetöös 10 kuud. Samuti sai Lisa eestvõtmisel alguse Saku gospelkoor. Kõik need kohtumised on olnud toredad ja ka vaimulikult ülesehitavad. Rõõm on kogeda seda erilist osadust, mis kristlaste vahel valitseb. Aasta esimesel poolel toimus neljandat korda Sakus leerikool. Sel korral sai ristitud ja leerionnistuse üks noor. Jätkusid pühapäevakool, kus püstitati kohalolnute rekord, milleks oli 19; noorteüritused ESIK ja Esiku noorteõhtu Saku vallas; igapäevased jumalateenistused ning kuu viimasel pühapäeval toimuv noorteteenistus, mis kannab nime Emmause missa. Sel poolaastal oli ka kaks pereteenistust, kus pühapäevakoolilapsed kaasa teenisid. Hetkel käivad tihedalt ettevalmistused suvisteks laste-, noorte- ja spordilaagriteks. (Nende kohta saab infot www.esik.ee).

Millised arengud on toimunud Saku koguduse rajamisel?

Hageri kogudus on aastaid teeninud Saku inimesi. Jumala abiga on see töö vilja kandnud. Juba mõned aastad tagasi hakati rääkima iseseisva Saku koguduse rajamisest. Paar aastat tegi visioonirühm selle nimel tööd ja 2013. a. aprilli lõpul kinnitas EELK Kirikukogu otsuse: EELK koguduste nimekirja lisada Saku Toomase kogudus. 12 inimest on asutajaliikmed, kuid loomulikult on kogudusega võimalik liituda ka edaspidi. Nii on meid tegelikult pärast viimast leeripüha juba 13! Uue kogudusena oleme olukorras, kus ühtepidi oleme osa suurest EELK-st ja traditsioonilisest kirikust, teisalt on meil koht, kus otsida värskeid väljundeid ning võimalusi, et jõuda uute inimesteni ja kujundada oma koguduse nägu. Saku on ju vald, kus pole olnud kirikut. Kristlased, kes siin elavad, kuuluvad kas Hageri või mõne Tallinna koguduse liikmete hulka. Siiski on väga suur hulk inimesi, kes polegi veel head sõnumit Jeesusest kuulnud. Hageri kogudusel, kui Saku emakogudusel, on ikka veel meie jaoks tähtis roll. Nii nagu vastsündinud lapse jaoks on ellujäämiseks tähtis ema hool, nii vajab ka Saku kogudus endiselt Hageri koguduse tuge. Teie palved ja toetus on meie jaoks ellujäämisküsimus!

Kui kaugel on ehitusplaanid?

Aasta lõpus sai asutatud SA Saku Kiriku Ehitus, mille liikmed on EELK Konsistooriumist, Saku vallast ja EELK Hageri kogudusest. Sihtasutuse Nõukogu esimeheks on valitud praost Jüri Vallsalu ning juhatuse esimeheks Juhan Talpsepp. Peagi avaneb SA Saku Kiriku Ehituse kodulehekül, kus on võimalik tutvuda projektiga ning ka toetusvõimalustega. Täna on detailplaneering olnud avalikul arutelul Saku vallas, saanud tagasisidet ja hetkel viiakse sinna sisse vastavaid parandusi. Kui need on tehtud, siis järgmiseks sammuks on maa taotlemine riigilt vallale.

Äsja olid külas sõbrad Inglismaalt. Räägi pisut lähemalt nendest sõprusuhetest.

EELK on sõprusidemetes Rochesteri piiskopkonnaga Inglismaal. Tänu

sellele, külastas aastal 2009 Eestit reverend Campbell Paget Brenehleyst All Saint kirikust. Minuga võttis ühendust tol ajal Laste- ja Noorsootöö Ühenduse (LNÜ) tegevjuht Eha Kraft, kes rääkis, et Eestit on külastamas pastor Londoni äärelinnast ja otsib ka siin Tallinna äärelinna kogudust, kellega sõprusidemeid arendada. Ettepanek oli, et ehk võiks tulevane Saku kogudus leida omale sõpruskoguduse. Kohtusin Campbell Paget'iga Toompeal LNÜs ja töin ta Saku ning Hagerisse, kus ta kohtus nii Jüri Vallsalu kui Agu Kaljustega. Kohtumine oli meeldiv ja Campbelli huumorimeel ning misjonimeelsus nakatasid. Kuna rev. Paget peale inglise keele muid võõrkeeli ei valda, jäi minu ülesandeks temaga sidepidamine. Aeg-ajalt saatsime kirju koguduse tegemistest ning pühadekaarte. 2010 hakkasime planeerima kammerkoor Lambertuse külaskäiku Inglismaale. Koos koguduse juhatuse liikmetega sõitis meid 2011 aprillis sinna üle kolmekümne. Reis oli meelolukas ja ilus. Inglismaa loodus, õhkkond ja inimesed omaette kogemus! Osalesime pühapäeval jumalateenistusel, kammerkoor andis kontserdi, saime näha Londonit ja kohaliku küla (Brenehley) vaatamisväärsusi. 2013 juunis oli meil hea meel võõrustada neid. Külas oli reverend Campbell Paget ja lisaks veel viis koguduseliiget. Külalised said osa Tallinna vanalinna ekskursioonist ja vabaõhumuuseumist; külastasid Hageri kirikut, muuseumi ja palvemaja. Pühapäeval oldi Sakus leeripüha jumalateenistusel, kus rev. Paget jutlustas ning õhtu veedeti koos Hageri ja Saku koguduse liikmetega misjonäride Ave ja Magne Mølsteri aias grillides. Veel külastasid nad EELK Konsistooriumi ja EELK Misjonikeskust. Esmaspäeval koduteed alustades olid külalised südamest tänulikud ning vaimustuses Eestimaast! Vastukutse on ka kõlanud ning meid oodatakse sinna igal ajal! Taas on rõõm kogeda ühist osadust, mille meie Taevane Isa annab, isegi üle riigi- ja keelepiiride!

Eeskujuks Norra uued kirikud

Jüri Vallsalu

Norra Misjoniseltsi kutsel oli võimalus ühel grupil meie kogudusest käia tutvumas Norra uute, alles hiljuti valminud, kirikutega. Reis toimus 9.-11. aprillini 2013 ja külastasime põhiliselt Stavangeri piirkonna kogudusi Edela-Norras. Rühma kuulusid lisaks antud loo kirjutajale veel õp. Magne Mølster (kes on norrakas) ja Juhan Talpsepp Sakust ning arhitekt Juhan Põld Hageri koguduse juhatusest. Silme ees avanenud pilt oli mõneti üllatav ja kirikuti sarnane. Üldistades tahan rõhutada, et kirikud ei ole ainult jumalateenistusteks mõeldud hooned, nagu oleme Eestis harjunud. Pigem on tegemist väga kaasaegsete kirikutöö keskustega, kus lisaks kirikusaalile on olemas kõikvõimalikud ruumid koos väga hea sisseaadega erinevate ringide tööks. Reeglina on kirikuhooned kahe- kuni kolmekorruselised, nendest üks korrus on keldrikorrus. Keldrikorrusel on lisaks tehnilistele ruumidele ennekõike noortetööle mõeldud ruumid. Kindlasti ei puudu nn. bändiruum e. noortele muusikaga tegelemiseks mõeldud võimalus. Kaasaegne kirikusaal Norras erineb

vanadest traditsioonilistest kirikutest tunduvalt. Põhiplaanilt meenutavad saalid sageli sektorit või ka tordilõiku, kus laiem ja nii mõnelgi korral kumera sein ääres asus altar, kantsel ja bändile mõeldud ala. Sarnane lahendus kirikuruumi osas on Eestis kasutusel seni põhiliselt vabakogudustes. See nn. esinejate ala oli tavaliselt ka saali põrandast kõrgemal, et kõigile oleks tagatud parem nähtavus. Traditsioonilist orelit ei olnud kõikides kirikutes üldsegi. Jumalateenistuse laule saatis siis kas bänd või lihtsalt valjuhääldajate kaudu edastatud taustmuusika. Kirikusaali tagasein, mõnel korral ka külgein, oli suurte avatavate ustega, mis võimaldasid seal olevaid ruume liita vajadusel kirikusaaliga. Koguduste esindajate kinnitusel, uus lähenemine jumalateenistusele on toonud kaasa palju poolehoidjaid. Jumalateenistustel käiakse koos peredega ja kõigil on võimalus oma osa anda. Osavõtjate arv on sageli 200-300, osades kohtades peetakse pühapäeval lausa mitu jumalateenistust, et oleks pakutud midagi erinevas vanuses inimestele. Kirikukeskustes on kindlasti olemas ka korralik köök ja söögisaal, et pidada erinevaid koosviibimisi, olgu nendeks siis peied, ristsed või

külapäevad.

Norra kiriku puhul, võiks öelda, on tegemist riigikirikuga. Kirikuid ehitab ja ehitust finantseerib põhiliselt riik läbi kohaliku omavalitsuse. Koguduse kohustus finantseerimise juures jääb ca 10% piirese. Igasse kasvavasse linna või piirkonda planeeritakse ka kirik. Koguduse ülesanne on seda kirikut heaperemehelikult kasutada ja vastata nende ootustele, mida kogukond on kirikule pannud. Kiriku liikmed aga maksavad oma maksud, ka kirikumaksu, riigile. Nii mõnegi esitluse juures jäi ka silma ja kõrva see, et kogukonnale on korralik ja aktiivselt töötav kirik väga oluline. Kuna Edela-Norra on põhiline põllumajanduspiirkond, siis kirikute ehitamisele olid kaasa löönud lisaks otsestele ehitusmeestele ka kohalikud talunikud oma traktorite ja muu sobiva tehnikaga ning palju tööd tehti talgute korras. Oli mida näha ja on millele mõelda. Kui Jumal lubab, siis tahaksime väikese kiriku ehitada ka Sakku. On tore, kui saaksime norrakate head eeskujut arvestada ka kodusel Eestimaal, seda nii ehituse planeerimise kui inimeste kaasalöömise osas.

Vaade Naerbo kiriku altarile

Koguduse esimese poolaasta kroonika 2013

- 01.01 Uue aasta jumalateenistus.
Lektsioonid: Arne Mänd. Koguduse (palvemaja) jõulupuu
- 06.01 Lektsioonid: Tõnu Lend
- 13.01 Lektsioonid: Agu Kaljuste
- 20.01 Kolmanda pühapäeva kuulutustund, vastutaja perek. Põld. Kõnelesid: Juhan Põld, Ruben Lend, Louise Lend, Agu Kaljuste. Sigrid ja Juhan Põld ning Elari ja Louise Lend laulsid. Kaasa teenis pasunakoor. Lektsioonid: Juhan Põld
- 27.01 Lektsioonid: Aivi Sepp
- 02.02 Segakoori ja kammerkoori laululaager Hageris (Jaansoni missa)
- 03.02 Lektsioonid: Regina Sullakatko. Orelimuusika. Koguduse nõukogu valimised
- 10.02 Jumalateenistuse pidas Erkki Juhandi. Lektsioonid: Arne Mänd. Kammerkoor Lambertus Soomes, Raumas (8.-12.02)
- 17.02 Kolmanda pühapäeva kuulutustund, vastutaja perek. Liblik. Kõnelesid: Juhan Põld, Ave Mølster, alguspalve Mikk Liblik, lõpupalve Tõnu Lend. Musitseerisid: Lauri Lend (laul), Mirjam Lilleoja (viul, laul), Elari Lend (kitarr), Merle Liblik (klaver) Kaasa teenis pasunakoor. Jüri Vallsalu 20 aastat Hageris. Külas peapiiskop Andres Põder, kes ka jutlustas. Jumalateenistusel laulsid lapsed ja Lauri. Lektsioonid: Tanel Ots, Annika Laats.
- 23.02 Kohila vald jagas tunnustust: valla aukirja sai koguduse juhatuse esimees Agu Kaljuste
- 24.02 Vabariigi aastapäeva pidulik jumalateenistus. Lektsioonid: Aive Kүүнарpuu. Laulis koguduse ühendkoor (segakoor ja kammerkoor Lambertus), mängisid orel ja pasunakoor
- 03.03 Lektsioonid: Tõnu Lend
- 09.03 Lääne-Harju praostkonna laulupäeva ühisproov Hageri rahvamajas
- 10.03 Lektsioonid: Sigrid Põld
- 17.03 Kolmanda pühapäeva kuulutustund, vastutaja Regina Sullakatko. Kõnelesid: Aivi Sepp, Regina Sullakatko, Anne Maasalu.
- Laulsid: Rael Lend, Reelika Õigemeel, Regina Sullakatko, Silja Lepik. Lektsioonid: Elari Lend. Mängis pasunakoor
- 24.03 Palmipuudepäha. Lektsioonid: Taavo Raun. Laulis segakoor
- 28.03 Suure Neljapäeva jumalateenistus. Lektsioonid: Jüri Vallsalu
- 29.03 Suure Reede jumalateenistus. Lektsioonid: Jüri Vallsalu
- 31.03 Esimene Ülestõusmispäha. Varahommikul jumalateenistusel, kell 8, laulis kammerkoor Lambertus, lektsioonid: Jüri Vallsalu. Kell 12.00 pereteenistus, laulis mudilaskoor, Kings Kids Soomest (pantoomiim), lektsioone lugesid Arne Mänd, Jüri Vallsalu. Mõlemal teenistusel mängis pasunakoor
- 06.04 Lambertuse laululaager Misjonikeskuses Tehnika tn-l
- 07.04 Lektsioonid: Arne Mänd
- 10.04 Kokkola koguduse koori ja laste kontsert Hageri kirikus
- 14.04 Hea Karjase pühapäev. Lektsioonid: Juhan Põld. Laulis segakoor
- 21.04 Kolmanda pühapäeva kuulutustund, vastutaja perek. Kaljuste. Kõnelesid Agu Kaljuste, Tõnu Lend, Ruben Lend, Lia Kaljuste. Kaasa teenis puhkpilliansambel. Lektsioonid: Elari Lend. Puhkpillimuusika
- 28.04 Lektsioonid: Arne Mänd. Lohja (Soome) kammerorkestri Collegium Musicum kontsert Jean Sibeliuse muusikast kell 13.15
- 01.05 Talgupäev kiriku juures
- 05.05 Lektsioonid: Aivi Sepp. Orelimuusika
- 11.05 Metsaistutustalgud kirikumõisas
- 12.05 Emadepäev. Lektsioonid: Arne Mänd. Laulis mudilaskoor. Pühapäevakooli lõpetamine. Kontsert „Rõõm muusikast“ ansamblilt Tallinn Baroque (Liina Saari, sopran; Raivo Tarum, puhkpillid; Imbi Tarum, klavessiin)
- 19.05 Esimene nelipäeva. Kolmanda pühapäeva kuulutustund, vastutaja Elari ja Louise Lend. Kõnelesid: Aivi Sepp, Margus Pootsmaa, Juhan Põld, Tõnu Lend. Muusika: Louise Lend (flööt) ja Merle Liblik (klaver). Kaasa teenis pasunakoor. Lektsioonid: Juhan Põld. Laulis segakoor. EELK tänukirja said Anne Maasalu ja Aivi Sepp.
- 17.00 EELK autasude üleandmise pidulik jumalateenistus Tallinna Piiskoplikus Toomkirikus, kus EELK aukirja said Juhan Põld, Joel Ots, kammerkoor Lambertus, kes ka laulis 3 laulu.
- 22.05 Lääne-Harju praostkonna laulupäeva ühisproov Hageri kirikus
- 24.-26.05 Kammerkoor Lambertuse plaadi salvestamine Hageri kirikus
- 26.05 Kolmainupäeva. Lektsioonid: Arne Mänd. Laulis Lendi-pere ansambel. Orelimuusika
- 02.06 Lektsioonid: Arne Mänd. Segakoor osales Tallinna praostkonna laulupäeval Nõmmel. Lääne-Harju praostkonna lastepäev Nissis
- 09.06 Lektsioonid: Arne Mänd. Sakus leeripäev. Külalised Brenchley kogudusest Inglismaalt
- 15.06 Hageri kihelkonna päevade raames Lääne-Harju praostkonna laulupäev. Mart Jaansoni „Luterlik jumalateenistus muusikas“ Hageri kirikus, kell 16.00
- 16.06 Kolmanda pühapäeva kuulutustund, vastutaja perek. Mänd. Kõneles Arne Mänd, orelimuusika, ühislaulud KLPR-st. Lektsioonid: Tõnu Lend
- 23.06 Võidupäeva jumalateenistus
- 25.-27.06 Praostkondlik lastelaager Massus Väandra lähistel
- 30.06 Surnuaiapäeva Hageri kalmistul. Laulab koguduse ühendkoor, mängib pasunakoor
- 07.07 Suvine leeripäev. Laulab ansambel ja mängib pasunakoori väike kooseis
- Märkus: Kui pole märgitud teisiti ja oli nn. tavaline pühapäev, siis toimus alati jumalateenistus ja jutlustas õpetaja Jüri Vallsalu. Orelil organist Mai Mänd.
- Infoks: Õpetaja Jüri Vallsalu on puhkusel 01.08-31.08.2013. Sel ajal teenib kogudust diakon Erkki Juhandi*

Suveõhtud oreliga 2013

EELK Hageri Lambertuse kirikus

20 juulil kell 19.00

Šveitsist

Olivier Eisenmann (orel)

Verena Steffen (flööt)

9 augustil kl 19.00

Kristel Aer (orel, Eesti)

20 augustil kl 19.00

Gustav–Leo Kivirand (orel, Eesti)

Orelikontserte toetab Eesti Kultuurkapital ja
EELK Hageri Lambertuse kogudus

Kogupere ristsõna lahendus

Täname kõiki, kes osalesid 2012 jõuluristsõna lahendamisel, käesolevaga lahendus. Auhinnaks loositud lastepiibli omanikuks sai Ingel Madleen Tiitus Viljandist.

Peaingel	Hageri sõprus-kogudus		Jeesuse ema	Hageri sõprus-kogudus	Jõulutoit	Hageri sõprus-kogudus	Jõululaps			
						K	J			
M	L		M	S	Jõulutoit	E	E			
I	I	Hageri kammer-koor	A	Ä	S	U	E			
I	P	L	R	Ä	Ü	R	S			
K	E	A	I	K	L	U	U	Hageri koguduse õpetaja	Tähtis tomiga maja	Hageri sõprus-kogudus
A	R	M	A	S	T	U	S	V	K	N
E	I	B	Kes on saani ees?	M	Kuusel särab küünla...	Pakane ehk külm...		A	I	I
L		E	H	Ä	V	I	Lumest kuhi ehk lume...	L	R	L
		R	O	K	A	L	H	L	I	S
		T	B	I	L	M	A	S	K	I
		U	U		G		N	A		Ä
		S	N		U		G	L		
			E		S			U		

TEATED

EELK Kirikukogu otsusega on soovitav igaaastane LIIKMEANNETUS 1% INIMESE SISSETULEKUST

Näidis:

Kuu sissetulek:	Liikmeannetus aastast:
100.-	12.-
200.-	24.-
500.-	60.-
800.-	96.-

- * Igaaastane liikmeannetus on koguduse liikme kohustus oma koguduse ees.
- * Liikmeannetust on võimalik tasuda ka osade kaupa
- * Liikmeannetust on võimalik tasuda sularahas koguduse kantseleis või pangaülekanedega koguduse pangaarvele. Sularahaga tasumise puhul saab inimene sellekohase kviitungi
- * Koguduse pangaarve: SEB, a/a 10802003930006
- * Pangas on võimalik teha vastav leping, et pank ise kannab liikmeannetuse kokkulepitud sagedusega kogudusele üle.
- * Ülekandele tuleb märkida, kelle eest ja mis perioodi eest liikmeannetus tehakse.
- * Liikmeannetuselt on võimalik saada järgmisel aastal maksuametilt tulumaksu osa tagasi. Kasutage seda võimalust.
- * Vajaduse korral annab kogudus sellekohase tõendi.

Koguduse juhatus tänab kõiki, kes on oma annetusega kogudust toetanud.

LEERIKURSUSED

Kevad-suvine leerikursus algab igal aastal 1. laupäeval peale Ülestõusmispühi. Tunnid on laupäeviti kella 10-12 Hageri kogudusemajas. See leerikursus on mõeldud ennekõike koolinoortele. Leeripäev on juulikuu alguses

Sügisleer algab igal aastal septembri 1. laupäeval ja kestab novembri alguseni. Tunnid on laupäeviti kella 10-12 Hageri kogudusemajas. Leerikursusele kutsume ka neid, kes arvavad, et nende õige leeriaeg on möödas.

RAAMATUKOGU

Raamatukogu on avatud iga kuu 2. ja 4. pühapäeval enne jumalateenistust kella 10.30 – 11.45

Suvel raamatukogu puhkab kuni oktoobrini

Jumalateenistused Hageris
pühapäeviti algusega kell 12.00

*

Jumalateenistused Sakus
pühapäeviti algusega kell 15.00

*

Iga kuu kolmandal pühapäeval 10.30 kuulutuse tund
kirikus

*

Pühapäevakoolitunnid toimuvad Hageris alates Mihklipäevast Emadepäevani iga kuu teisel ja neljandal pühapäeval algusega kell 12.00. Kogudusemajas.

Info Lia Kaljuste tel: 56914663

Mikk Liblik tel: 53450486

Jumalateenistuse ajal saavad lapsed olla Kiriku Läänetiiva rõdualuses lastetoas

*

Noorteklubi Esik, www.esik.ee
56506651

*

Koguduse **segakoor**,
info Anne Maasalu (tel: 53051981)
Aivi Otsnik (tel: 5163346)

Koguduse **kammerkoor "Lambertus"**, info
Sigrid Pöld (tel: 5214339)
Merle Liblik (tel: 5545727)

Koguduse **lastekoor**, info
Sigrid Pöld (tel: 5214339)
Merle Liblik (tel: 5545727)

Koguduse **puhkpilliorkester**, info
Joel Ots (tel: 56622896)

Muusikakollektiividesse oodatakse rõõmsalt kaasa lööma!

Infolehe "Hageri Kirik" koostajad ootavad ettepanekuid ja kaastööd järgmise lehenumbri valmistamiseks. Samas tänavad kõiki, kes käesoleva numbri valmimisele kaasa aitavad.

Lehe koostasid: Aivi Sepp (aivi.sepp17@gmail.com) ja
Juhan Pöld (juhan.pold@gmail.com)
Trükkimisetöö Active Print